

เอกสารประกอบการบรรยาย

หัวข้อ

“การสอนคำสอนกับการนำความเชื่อเข้าในวัฒนธรรมไทย
ตามคู่มือการสอนคำสอน เล่มใหม่” (DC 394-400)

วันพฤหัสบดีที่ 7 ตุลาคม ค.ศ. 2021

เวลา 08.30 - 12.30 น.

ผ่านโปรแกรม Zoom และ Facebook Live: Catechesis Cbct

วิทยากรโดย...

บิชอปฟรังซิสซาเวียร์ วีระ อาภรณ์รัตน์

บิชอปยอแซฟ บุศภัคดี สิริสุภรณ์

จัดโดย...

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม

แผนกคริสตศาสนธรรม สภาพระสังฆราชฯ

คำนำ

เอกสารประกอบการบรรยาย หัวข้อ “การสอนคำสอนกับการนำความเชื่อ
เข้าในวัฒนธรรมไทย ตามคู่มือการสอนคำสอน เล่มใหม่” (DC 394-400) จัดทำขึ้น
เพื่อใช้ประกอบการบรรยายในหัวข้อดังกล่าวข้างต้น ซึ่งจัดโดยคณะกรรมการ
คาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม สภาพระสังฆราชฯ
ในวันพฤหัสบดีที่ 7 ตุลาคม ค.ศ. 2021 โดยจัดการบรรยายฯ เป็น 2 ช่องทาง คือ
รูปแบบห้องอบรมออนไลน์ ผ่านทางโปรแกรม Zoom และ Facebook Live:
Catechesis Cbct

อย่างไรก็ดี เอกสารประกอบการบรรยายฯ นี้เป็นเนื้อหาจากหนังสือคู่มือแนว
การสอนคำสอน (DIRECTORY FOR CATECHESIS-DC) ที่ทางคณะกรรมการฯ
ได้จัดแปลเป็นภาษาไทยแล้ว และกำลังอยู่ในขั้นตอนการตรวจสำนวนแปล และ
ใช้อ้างอิงในการบรรยายฯ ในครั้งนี้เท่านั้น

คุณพ่อเปรมปรี งามปัส

ผู้อำนวยการ

คณะกรรมการฯ แผนกคริสตศาสนธรรม

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

I.	แนะนำหนังสือคู่มือแนะแนวการสอนคำสอน (ฉบับใหม่) (<i>DIRECTORY FOR CATECHESIS</i>)	4
II.	การประกาศข่าวดีในวัฒนธรรมและการนำความเชื่อเข้าสู่วัฒนธรรม (คู่มือการสอนคำสอน ข้อ 42-47)	6
III.	บทที่ 11 การสอนคำสอนเพื่อรับใช้ในการปรับวัฒนธรรมเข้าสู่ความเชื่อ (คู่มือการสอนคำสอน ข้อ 394-408)	8

I. แนะนำหนังสือคู่มือแนะแนวการสอนคำสอน (ฉบับใหม่)

(DIRECTORY FOR CATECHESIS)

อาร์คบิชอป ริโน พิซเซลล่า สมณสภาเพื่อส่งเสริมการประกาศข่าวดีใหม่ ได้ประกาศเรื่องคู่มือการสอนคำสอนฉบับใหม่ เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2020 เนื่องจากมีการพัฒนาหลายอย่างทางด้านวิทยาศาสตร์ใหม่ๆ เราจึงต้องปรับปรุงคู่มือนี้เพื่อให้เคารพพระประสงค์สร้างสรรค์ของพระเจ้าและศักดิ์ศรีมนุษย์ หนังสือนี้ต่อเนื่องจากคู่มือฉบับแรก (ค.ศ. 1971) และ ฉบับที่สอง (ค.ศ. 1997) เพื่อช่วยผู้อภิบาล นักบวช และครูคำสอน ในประเด็นที่เรากำลังเผชิญในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมดิจิทัล และวัฒนธรรมโลกาภิวัตน์

คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนฉบับใหม่ เกี่ยวกับอะไร?

ตั้งอยู่ในความต่อเนื่องที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอของ คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนทั่วไป (GCD : 1971) ซึ่งสมเด็จพระสันตะปาปาเปาโล ที่ 6 ทรงอนุมัติเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 1971 และหนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก (CCC : 1992) เผยแพร่เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 1992 คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนฉบับใหม่ มีความโดดเด่นโดยเน้นถึงความสำคัญอันดับแรกของการประกาศเรื่องพระเยซูเจ้า (*kerygma*) ในกระบวนการของการประกาศพระวรสาร ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนคำสอนในเรื่องการประกาศพระเยซูเจ้า (*kerygmatic*) และเงื่อนไขทางวัฒนธรรมใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้สอนคำสอนต้องเอาใจใส่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริบททางวัฒนธรรมสองอย่าง ที่ได้รับการเน้น ประการแรก คือปรากฏการณ์ของวัฒนธรรมดิจิทัล ซึ่งนำมาสู่ความเกี่ยวพันกับประการที่สอง คือ วัฒนธรรมโลกาภิวัตน์

เอกสารนี้มีโครงสร้างอย่างไร?

คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนฉบับใหม่ นี้พัฒนาการเดินทางของการสอนคำสอนภายใต้ความเป็นอันดับหนึ่งของการประกาศพระวรสาร แบ่งออกเป็น 3 ภาค แต่ละภาคประกอบด้วย 4 บท รวมเป็น 12 บท นอกจากนี้ยังมี คำนำ คำกล่าวนำ บทสรุป รายการคำย่อ และดัชนีเฉพาะเรื่อง

คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนฉบับใหม่ มีโครงสร้างดังนี้:

- * เนื้อหา
- * อักษรย่อ
- * คำนำ
- * บทนำ (ข้อ 1-10)

ภาคที่ I : การสอนคำสอนในพันธกิจการประกาศพระวรสารของพระศาสนจักร

บทที่ 1 : การเผยแสดงและการส่งผ่าน (ข้อ 11-54)

บทที่ 2 : เอกลักษณะของการสอนคำสอน (ข้อ 55-109)

บทที่ 3 : ครูคำสอน (ข้อ 110-129)

บทที่ 4 : การอบรมครูคำสอน (ข้อ 130-156)

ภาคที่ II : กระบวนการของการสอนคำสอน

บทที่ 5 : การเรียนการสอนเรื่องความเชื่อ (ข้อ 157-181)

บทที่ 6 : คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก (ข้อ 182-193)

บทที่ 7 : วิธีการในการสอนคำสอน (ข้อ 194-223)

บทที่ 8 : การสอนคำสอนในชีวิตของบุคคล (ข้อ 224-282)

ภาคที่ III : การสอนคำสอนในพระศาสนจักรท้องถิ่น

บทที่ 9 : ชุมชนคริสตชนในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการสอนคำสอน (ข้อ 283-318)

บทที่ 10 : การสอนคำสอนในการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ทางวัฒนธรรมร่วมสมัย (ข้อ 319-393)

บทที่ 11 : การสอนคำสอนที่ให้บริการในการนำความเชื่อเข้าสู่วัฒนธรรม (ข้อ 394-408)

บทที่ 12 : องค์การที่ให้บริการในการสอนคำสอน (ข้อ 409-425)

บทสรุป (ข้อ 426-428)

นี่คือภาพรวมของ คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนฉบับใหม่ สำหรับการสอนคำสอน โดยย่อ!

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรมประเทศไทย ได้ตกลงกันในการประชุมว่าจะแปลเป็นภาษาไทย ปลายเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2020 หนังสือแบ่งเป็น 3 ภาค (12 บท)

ภาค 1 การสอนคำสอนในพันธกิจการประกาศข่าวดีของพระศาสนจักร

บทที่ 1 - 4 (ข้อ 1-156) คุณครูประจำ วิระศิลป์ เป็นผู้แปล

ภาค 2 กระบวนการของการสอนคำสอน

บทที่ 5 - 6 (ข้อ 157-193) คุณครูยุพา ชูสิระรักษ์ เป็นผู้แปล

บทที่ 7 - 8 (ข้อ 194 -282) คุณครูประจำ วิระศิลป์ เป็นผู้แปล

ภาค 3 การสอนคำสอนในพระศาสนจักรท้องถิ่น

บทที่ 9, 10 และ 12 (ข้อ 283-393, 409-428) คุณพ่อสมหมาย มธุรสสุวรรณ เป็นผู้แปล

บทที่ 11 (ข้อ 394-408) มงชินญอร์ วิษณุ ธิญญอนันต์ เป็นผู้แปล

บัดนี้ทั้ง 4 คนได้แปลเป็นภาษาไทยสำเร็จแล้ว เรากำลังตรวจทาน พิสูจน์อักษรและจัดอาร์ต

ประวัติของคู่มือ

ฉบับแรก คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนทั่วไป (GCD) -14 เมษายน ค.ศ. 1971

ฉบับที่ 2 คู่มือแนะแนวทั่วไปสำหรับการสอนคำสอน (GDC) 11 สิงหาคม ค.ศ.1997

ฉบับใหม่ คู่มือการสอนคำสอน (DC) 23 มีนาคม ค.ศ.2020

ขอขอบคุณทั้ง 4 คนที่ได้ทุ่มเททำงานจนสำเร็จ ขอขอบคุณพระเจ้า และทรงอวยพรผู้แปล นอกจากนี้ เราได้เชิญขอ ยอแซฟ ชูศักดิ์ สิริสุทธิ์ ประธานคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อศาสนสัมพันธ์ และคริสต์ศาสนจักรสัมพันธ์ บรรยาย เรื่อง การสอนคำสอนกับการนำความเชื่อเข้าในวัฒนธรรมไทย (DC 394- 406) วันที่ 7 ตุลาคม 2021 ทางซูม ครี

พ.วิระ อภรณ์รัตน์ รายงาน (24 กันยายน 2021)

II. การประกาศข่าวดีในวัฒนธรรมและการนำความเชื่อเข้าสู่วัฒนธรรม (คู่มือการสอนคำสอน ข้อ 42-47)

42. เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเผยแผ่ พระศาสนจักรได้รับเรียกให้มองประวัติศาสตร์ด้วยสายตาของพระเจ้า เพื่อรับรู้การกระทำของพระจิตเจ้า ผู้ทรงพัดไปในที่ที่ต้องการ (*เทียบ ยน 3:8*) “ในประสบการณ์ร่วมกันของมนุษยชาติ สำหรับความขัดแย้งทั้งหลาย...ไม่เปิดเผยสัญญาการปรากฏตัวของพระองค์บ่อยนัก ซึ่งช่วยให้ผู้ติดตาม พระคริสตเจ้าเข้าใจสารที่พวกเขาได้รับได้ลึกซึ้งมากขึ้น”¹ สิ่งนี้ทำให้พระศาสนจักรสามารถรับรู้เครื่องหมาย ของกาลเวลา (*เทียบ GS 4*) ในหัวใจของทุกบุคคลและทุกวัฒนธรรม ในทุกสิ่งที่เป็นมนุษย์อย่างแท้จริงและ ส่งเสริมความเป็นมนุษย์ “แม้ในขณะที่พระศาสนจักรมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น และการสังเกตอย่างรอบคอบ มุ่งเป้าไปที่ความเข้าใจถึง ‘เครื่องหมายที่แท้จริงของการประทับอยู่หรือจุดประสงค์ของพระเจ้า’ (*GS 11*) พระศาสนจักรยอมรับว่าตนเองไม่เพียงแต่ให้เท่านั้น แต่ยัง ‘ได้รับจากประวัติศาสตร์และจากพัฒนาการของ เผ่าพันธุ์มนุษย์’ (*GS 44*)”²
43. การประกาศข่าวดีไม่ได้หมายถึงการครอบครองอาณาบริเวณที่กำหนด แต่เป็นการกระตุ้นให้เกิดกระบวนการ ฝ่ายจิตในชีวิตของบุคคล เพื่อให้ความเชื่อนั้นฝังรากและมีความหมาย การประกาศข่าวดีในวัฒนธรรมต้องการ การเข้าถึงหัวใจของวัฒนธรรม ซึ่งมีการสร้างสาระสำคัญและกระบวนการที่คนใหม่ๆ เข้าถึงแกนกลางที่ลึกที่สุดของ แต่ละบุคคลและของสังคมเพื่อส่องสว่างพวกเขาจากภายในด้วยแสงของพระวรสาร “ความต้องการที่จะประกาศ ข่าวดีในวัฒนธรรมเพื่อปลูกฝังพระวรสารนั้นเป็นเรื่องยิ่งใหญ่มาก ในประเทศที่มีประเพณีคาทอลิก เป็นเรื่อง ของการเดินทางไปด้วยกัน การเอาใจใส่ และการทำให้ความมั่งคั่งที่มีอยู่แล้วเข้มแข็งมากขึ้น และในประเทศ ที่มีประเพณีของศาสนาอื่นๆ หรือลักษณะทางโลกอยู่มาก ก็จะต้องเป็นเรื่องการส่งเสริมกระบวนการใหม่ๆ ใน การประกาศข่าวดีต่างวัฒนธรรม แม้จะเป็นโครงการระยะยาว”³
44. ความสัมพันธ์ระหว่างพระวรสารและวัฒนธรรมก่อให้เกิดความท้าทายต่อชีวิตของพระศาสนจักรมาโดยตลอด หน้าที่ของพระศาสนจักรคือการปกป้องคลังแห่งความเชื่ออย่างซื่อสัตย์ แต่ในขณะเดียวกัน “จำเป็นที่ หลักคำสอนที่แน่นอนและเปลี่ยนไม่ได้นี้ ซึ่งจะต้องได้รับการยินยอมจากความเชื่อ ล้ำรวม และนำเสนอตาม ความต้องการของยุคสมัยของเรา”⁴ ในสถานการณ์ปัจจุบัน มีระยะห่างอย่างมากระหว่างความเชื่อและ วัฒนธรรม จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องพิจารณาใหม่เกี่ยวกับงานการประกาศข่าวดีด้วยลักษณะใหม่และ ภาษาใหม่ๆ ที่อาจให้การส่งเสริมในการเน้นมิติด้านธรรมทูต

1 John Paul II, *Apostolic Letter Novo millennio ineunte* (6th January 2001), 56.

2 Ibidem.

3 EG 69

4 John XXIII, *Address on the Opening of the Second Vatican Council* (11th October 1962)

45. ทุกวัฒนธรรมมีลักษณะเฉพาะของตนเอง แต่ในปัจจุบันการแสดงออกทางวัฒนธรรมจำนวนมากแผ่กระจายผ่านปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์ สิ่งนี้ได้รับการเสริมกำลังจากสื่อมวลชนและการเคลื่อนไหวของผู้คน “การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เราได้เห็นในทศวรรษที่ผ่านมา มีประวัติศาสตร์อันยาวนานและซับซ้อน และพวกเขาได้เปลี่ยนแปลงวิธีการมองโลกของเราอย่างมาก เราจำเป็นต้องคิดถึงความก้าวหน้ามากมายทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความเป็นไปได้ที่ขยายมากขึ้นในการคำนึงถึงชีวิตและเสรีภาพส่วนบุคคล การเปลี่ยนแปลงที่ลึกซึ้งในแวดวงเศรษฐกิจ และการผสมผสานของเชื้อชาติและวัฒนธรรมที่เกิดจากการอพยพในระดับโลก และการเพิ่มขึ้นของการพึ่งพาซึ่งกันและกันของผู้คน”⁵
46. อย่างไรก็ตามโอกาสที่แตกต่างกันที่ก่อตัวขึ้นในภาพรวมใหม่นี้ ไม่มีใครช่วยได้แต่พึ่งจำไว้ว่าความคลุมเครือและบ่อยครั้งของความยากลำบากที่มาพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ ร่วมกับความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมที่น่ากังวลซึ่งส่งผลให้เกิดความตึงเครียดทั่วโลกอย่างน่ากลัว การเปลี่ยนแปลงที่ลึกซึ้งกำลังเกิดขึ้นภายในขอบฟ้าของความหมายของประสบการณ์ของมนุษย์เอง “ในวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลอยู่ในปัจจุบัน ความสำคัญอันดับแรก เป็นเรื่องของสิ่งภายนอก ทันใจ มองเห็นได้ รวดเร็ว ผิวเฟิน และชั่วคราว”⁶ ศูนย์กลางบทบาทในปัจจุบันคือการให้ความไว้วางใจกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ราวกับว่าสิ่งเหล่านี้สามารถให้คำตอบสำหรับคำถามที่ลึกที่สุดได้ โครงการการศึกษาบางโครงการจัดขึ้นบนพื้นฐานของสมมุติฐานดังกล่าว ก่อให้เกิดความเสียหายของการอบรมทั้งครบที่จะรับรู้แรงบันดาลใจที่แท้จริงที่สุดของจิตวิญญาณมนุษย์ การปฏิบัติทางมานุษยวิทยาที่แท้จริงกำลังดำเนินอยู่ ซึ่งส่งผลต่อประสบการณ์ทางศาสนาและก่อให้เกิดความท้าทายที่สำคัญสำหรับชุมชนของพระศาสนจักร
47. ในการอบรมในบริบททางวัฒนธรรมนี้ สื่อมวลชนมีบทบาทอย่างปฏิเสธไม่ได้ ซึ่งได้กำหนดปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์ขึ้นใหม่ได้อย่างดี เกินกว่าเป้าหมายที่เชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดที่สุดกับความต้องการของการสื่อสาร “เทคโนโลยีใหม่ๆ ไม่เพียงเปลี่ยนโลกแห่งการสื่อสาร แต่ยังนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอย่างกว้างขวางอีกด้วย วิธีใหม่ในการเรียนรู้และการคิดกำลังพัฒนา พร้อมโอกาสที่ไม่เคยมีมาก่อนในการสร้างความสัมพันธ์และการสร้างมิตรภาพ”⁷ การเปลี่ยนแปลงจึงสัมพันธ์กับขอบเขตของเอกลักษณ์และเสรีภาพส่วนบุคคล แต่ยังคงขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้และวิธีการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อรูปแบบความสัมพันธ์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และในที่สุด ก็เปลี่ยนแนวทางประสบการณ์แห่งความเชื่อ ดังนั้น สำหรับพระศาสนจักร “การปฏิบัติที่เกิดขึ้นในเครื่องมือการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นความท้าทายที่ยิ่งใหญ่และน่าตื่นเต้น ขอให้เราตอบสนองต่อความท้าทายนั้นด้วยพลังที่สดใหม่และความสามารถในการคิดหาหนทางในขณะที่เราพยายามแบ่งปันความงดงามของพระเจ้ากับผู้อื่น”⁸

5 Benedic XVI, Apostolic Letter *Ubicumque et semper* (21st September 2010)

6 EG 62

7 Benedic XVI, *Address to Participants in the Plenary Assembly of the Pontifical Council for Social Communications* (28th February 2011)

8 Francis, *Message for the 48th World Communications Day* (1st June 2014)

III. บทที่ 11 การสอนคำสอนเพื่อรับใช้ในการปรับตัววัฒนธรรมเข้าสู่ความเชื่อ (คู่มือการสอนคำสอน ข้อ 394-408)

394. “พระศาสนจักรแต่ละแห่งที่ถูกสถาปนาขึ้นไม่เพียงแต่เพื่อสัตบุรุษเท่านั้น แต่ยังเพื่อการเป็นปณิธานในความตั้งใจอันแน่วแน่ เพื่อความมั่งคั่งสมบูรณ์และเพื่อสิ่งที่มีความจำกัด เพื่อเป็นหนทางแห่งการอธิษฐานภาวนาเพื่อความรัก เพื่อการมองดูชีวิตและโลก ซึ่งแยกแยะการชุมนุมของสัตบุรุษเพื่อสิ่งนี้หรือสิ่งนั้น อันเป็นหน้าที่เรียนรู้ให้เข้าถึงแก่นแห่งพระวรสาร และถ่ายทอดข่าวดีต่อไป โดยไม่มีการบิดเบือนแม้แต่เล็กน้อยในข้อความจริงแห่งพระวรสาร และทำให้ข่าวดีเป็นภาษาที่ประชาชนท้องถิ่นสามารถเข้าใจ แล้วประกาศออกมาในภาษาท้องถิ่น”⁹ การรับใช้การปรับตัววัฒนธรรมเข้าสู่ความเชื่อ ซึ่งพระศาสนจักรท้องถิ่นแต่ละแห่งถูกเรียกร้องให้ต้องกระทำ อันเป็นเครื่องหมายแห่งความบริบูรณ์ของพระจิตผู้ที่ทรงทำให้พระศาสนจักรสากลสวยงาม “แต่ละภาคส่วนแห่งประชากรของพระเจ้าโดยอาศัยการแปลของขวัญของพระเจ้าให้เข้าใจในชีวิตของตนเอง และโดยอาศัยภูมิปัญญาของตนเองในการเป็นประจักษ์พยานต่อความเชื่อที่ตนได้รับ และสร้างความมั่งคั่งให้กับข่าวดีด้วยการแสดงออกด้วยพฤติกรรมแบบใหม่ที่ชัดเจน”¹⁰ โครงการสอนคำสอนและหนังสือคำสอนท้องถิ่นเป็นเครื่องหมายแห่งกระบวนการที่บังเกิดผลแห่งการปรับตัววัฒนธรรม

1. ธรรมชาติและเป้าหมายของการปรับตัววัฒนธรรมเข้าสู่ความเชื่อ

395. ในงานแห่งการประกาศพระวรสาร พระศาสนจักรถูกเรียกร้องให้ “เลียนแบบฉบับแห่งแรงดลใจเดียวกัน ซึ่งทำให้พระเยซูคริสต์ผู้ก่อดตนเองด้วยการอวดตราบารับสภาพมนุษย์ ภายใต้เงื่อนไขของระบบสังคมและวัฒนธรรมบางประการของมนุษย์ ที่พระองค์เจริญพระชนม์ชีพอยู่ร่วมกัน” (AG ข้อ 10) การปรับรูปแบบวัฒนธรรมแรกแห่งพระวาทะของพระเจ้าดำรงเรื่อยมาจนถึงวันนี้จุดตั้งต้นแบบแห่งการประกาศพระวรสารของพระศาสนจักร พวกเราไม่อาจที่จะคิดถึงการปรับตัววัฒนธรรมเป็นเพียงการปรับการประกาศพระวรสารให้เข้ากับวัฒนธรรม ตรงกันข้ามนี่เป็นการเดินทางที่ล้าลึก ครบถ้วน และเจริญก้าวหน้า นี่เป็นการเจาะแก่นสารของพระวรสารเข้าสู่ส่วนลึกของบุคคลและประชากรที่ละเล็กทีละน้อย “เป้าหมายสุดท้ายมุ่งสู่ประเด็นที่ว่าพระวรสารในฐานะที่จะต้องประกาศ เทศนาไปตามขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละวัฒนธรรม” และมีความรับผิดชอบยิ่งใหญ่ในกระบวนการที่เหมาะสมแก่แต่ละวัฒนธรรมจะสร้างรูปแบบใหม่จำเพาะสำหรับแต่ละวัฒนธรรม”¹¹

9 EN 63.

10 EG 122.

11 EG 129.

396. การสอนคำสอน “ถูกเรียกร้องให้ต้องนำเอาพลังของพระวรสารเข้าสู่หัวใจของวัฒนธรรมต่างๆ”¹² และมีความรับผิดชอบยิ่งใหญ่ในกระบวนการที่ต้องปรับตัววัฒนธรรมให้เข้ากับความสำเร็จ การเข้าใจวัฒนธรรมแบบอรรถปริวรรตศาสตร์ (hermeneutics) เพื่อความเชื่อทำให้การสอนคำสอนมีความเป็นไปได้มากยิ่งขึ้นเพื่อการเข้าถึงอย่างมีนัยสำคัญสู่เป้าหมายของการศึกษาเพื่อความเชื่อและในความเชื่อ สิ่งพิเศษที่การสอนคำสอนจะมอบให้กับการประกาศ พระวรสารคือความพยายามที่จะเข้าไปสู่ความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของบุคคล พร้อมวิถีการเจริญชีวิตของพวกเขา และกระบวนการเจริญเติบโตทั้งส่วนตัวและชุมชน การปรับตัววัฒนธรรมต้องเป็นหัวใจที่มุ่งเพื่อชีวิตภายในแห่งประสบการณ์แห่งความเชื่อ นี่จึงจะมีความสำคัญเร่งด่วนยิ่งขึ้นไปอีกในบริบทปัจจุบันที่การถ่ายทอดวัฒนธรรมแห่งพระวรสาร ซึ่งในอดีตเคยมีการปฏิบัติกันภายในครอบครัวและสังคมนั้น ทว่าบัดนี้กำลังเสี่ยงที่ธรรมเนียมเช่นนี้ได้สูญหายไป ความอ่อนแอแห่งกระบวนการดังกล่าวได้นำไปสู่วิกฤตของการยึดถือความเชื่อเอาตามใจชอบ เพราะฉะนั้นจึงมีความสำคัญที่การสอนคำสอนจะต้องไม่มุ่งไปเพียงแค่การถ่ายทอดเนื้อหาสาระแห่งความเชื่อแต่ประการเดียวเท่านั้น แต่จำต้องใส่ใจถึงกระบวนการแห่งการรับความเชื่อเป็นการส่วนตัว เพื่อการปฏิบัติตนของผู้มีความเชื่อต้องแสดงออกมาได้อย่างดีที่สุดในท่าทีที่จะทำได้ ด้วยเหตุผลแห่งเสรีภาพและความรับผิดชอบต่อความเชื่อที่เป็นแรงผลักดัน

397. เกี่ยวกับการปรับตัววัฒนธรรมให้เข้ากับความสำเร็จ การสอนคำสอนต้องมีการพิจารณากันถึงคำแนะนำด้านวิธีการสอนดังต่อไปนี้¹³

- ก. เรียนรู้วัฒนธรรมอย่างลึกซึ้งแห่งความเชื่อของบุคคล สร้างพลวัตแห่งความสัมพันธ์ซึ่งการปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมความเข้าใจใหม่แห่งพระวรสาร
- ข. รับรู้ว่าพระวรสารมีมิติวัฒนธรรมของตนเองซึ่งตลอดเวลาหลายศตวรรษที่ผ่านมาแทรกซึมเข้าไปในวัฒนธรรมต่างๆ
- ค. สื่อสารการกลับใจจริงจังก้าวพระวรสารในฐานะที่เป็นพลังแห่งการเปลี่ยนแปลงและการเกิดใหม่ มีผลดีภายในวัฒนธรรมต่างๆ
- ง. ทำให้เกิดความเข้าใจว่าเมล็ดพันธุ์แห่งพระวรสารมีอยู่แล้วในวัฒนธรรมต่างๆ แม้ว่าพระวาจาพระเจ้าอยู่เหนือสิ่งใด และไม่สิ้นสุดในวัฒนธรรมดังกล่าว
- จ. สร้างหลักประกันว่าการถ่ายทอดพระวรสารแบบใหม่ตามวัฒนธรรมที่กำลังได้รับการประกาศพระวรสารจะไม่ถูกละเลยความครบถ้วนแห่งเนื้อหาความเชื่อ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันของพระศาสนจักร

12 CT 53. On the issue of the inculturation of the Faith in the different geographical areas, the apostolic exhortations following the continental synods are important: John Paul II, *Ecclesia in Africa* (14th September 1995); Id., *Ecclesia in America* 22nd January 1999); Id., *Ecclesia in Asia* 6th November 1999); Id., *Ecclesia in Oceania* (22nd November 2001); Id., *Ecclesia in Europa* (28th June 2003); Benedict XVI, *Africae munus* (19th November 2011); Id., *Ecclesia in Medio Oriente* (14th September 2012); Francis, *Querida Amazonia* (2nd February 2020)

13 Cf GDC 203; cf also CT 53.

398. “การสอนคำสอนในขณะที่ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับการเปลี่ยนวัฒนธรรม ก็ไม่ใช่เพียงแค่นำพระวรสารไปเทียบเคียงข้างกับวัฒนธรรมในทำนองของการตบแต่งให้แลดูสวยงาม ‘แต่เป็นการเสนอพระวรสารในวิธีที่มีชีวิต ลึกซึ่งจนถึงรากเหง้าของวัฒนธรรมมนุษย์’ นี้หมายถึงกระบวนการพลวัตที่ก่อปรด้วยหลายปัจจัยที่มีปฏิริยาต่อกัน: การรับฟังรับรู้วัฒนธรรมของประชาชน แยกแยะเสียงสะท้อน (เหตุบอกล่วงหน้า การวิงวอน เครื่องหมาย) แห่งพระวาจาของพระเจ้า แยกแยะสิ่งที่เป็นคุณค่าแท้จริงแห่งพระวรสาร หรืออย่างน้อยก็เปิดประตูสู่พระวรสาร การชำระล้างสิ่งที่เป็นจุดต่างแห่งบาป (*ตันทา โครงสร้างแห่งความชั่ว*) หรือความอ่อนแอของมนุษย์ ผลกระทบต่อประชาชนโดยอาศัยการกระตุ้นทัศนคติให้มีการกลับใจอย่างจริงจังหาพระเจ้า โดยอาศัยการเสนา และการเจริญด้านวุฒิภาวะภายในด้วยความอดทน”¹⁴
399. การปรับวัฒนธรรมเข้าสู่ความเชื่อ ซึ่งเป็นเรื่องภายในสำหรับพระศาสนจักรท้องถิ่น “ต้องหมายถึงประชากรทั้งหมดของพระเจ้า ไม่ใช่ผู้เชื่อชาวอายุเพียงบางคนเท่านั้น เพราะประชากรสะท้อนให้เห็นถึง*ความสำนึกในความเชื่อ (sensus dei)* อย่างแท้จริง ซึ่งพวกเราจะต้องไม่ลืม... นี้ต้องเป็นการแสดงออกถึงชีวิตของชุมชน ต้องมีวุฒิภาวะภายในชุมชนเองและไม่ใช่เป็นผลแห่งการวิจัยของนักวิชาการผู้คงแก่เรียน”¹⁵ หากพระวรสารถูกนำมาปรับวัฒนธรรมในประชากรโดยผ่านวัฒนธรรม การถ่ายทอดความเชื่อก็จะเป็นไปในทำนองที่มีชีวิตชีวา ซึ่งจะทำให้มันดูเป็นของใหม่และดึงดูดความสนใจ
400. การสอนคำสอนที่กระทำเพื่อรับใช้การปรับวัฒนธรรมเข้าสู่ความเชื่อ ต้องพยายามใช้ทุกประเด็นแห่งวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมที่ประชากรแสดงออกมาให้เป็นประโยชน์ ทั้งที่เป็นธรรมเนียมเก่าแก่ธรรมเนียมของท้องถิ่นและธรรมเนียมในโลกาภิวัตน์ที่เป็นผลของการวิจัยค้นคว้า¹⁶ แล้วนำทุกสิ่งมาประยุกต์ให้เข้ากับการแสดงออกที่เป็นรูปธรรมต่างๆ ที่ประชากรมีพฤติกรรมกับประสบการณ์แห่งความเชื่อของพวกเขา เพราะเหตุนี้การสอนคำสอนจึงต้องอุทิศให้กับความห่วงใยในบางประเด็นแห่งการอภิบาลของพระศาสนจักร ซึ่งเรียกร้องอย่างชัดเจนให้ใช้ภาษาและการแสดงออกที่จะกระทำแบบใหม่ให้เห็นถึงรูปแบบของงานธรรมทูตที่สงบเรียบง่ายและมีความชื่นชมยินดี เช่น การสอนคำสอนให้กับผู้ใหญ่ก่อนรับศีลล้างบาป การสอนพระคัมภีร์ การสอนเรื่องจารีตพิธีกรรม การสื่อสารพระวรสาร “อาจทำได้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งเป็นไปไม่ได้ที่จะกล่าวหรือนำมารายเรียงตามลำดับได้ทั้งหมด แล้วประชากรของพระเจ้าที่มีที่ทำและเครื่องหมายมากมายคือผู้ที่เรียนคำสอนดังกล่าว หากพระวรสาร ถูกนำไปแนบติดกับวัฒนธรรม สาล์นก็จะไม่เพียงแต่จะเป็นการถ่ายทอดจากคนหนึ่งสู่อีกคนหนึ่งเพียงเท่านั้น ในประเทศที่คริสตชนเป็นชนกลุ่มน้อย นอกจากจะส่งเสริมผู้ที่ได้รับศีลล้างบาปให้ประกาศพระวรสารแล้ว พระศาสนจักรท้องถิ่นควรส่งเสริมอย่างน้อยก็การปรับวัฒนธรรมเบื้องต้น”¹⁷

14 GDC 204; cf also EN 20.

15 John Paul II, Encyclical Letter *Redemptoris mission* (7th December 1990), 54.

16 On the contemporary cultural scenarios, cfc hater X of the present *Directory*.

17 EG 129.

2. หนังสือคำสอนท้องถิ่น

401. หนังสือคำสอนท้องถิ่นเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าสูงสำหรับการสอนคำสอน ซึ่งถูกเรียกร้องให้ต้องนำเอาความใหม่ของพระวรสารไปสู่วัฒนธรรมต่างๆ ของประชาชน พระศาสนจักรจะต้องสื่อสารพระวรสารเข้าสู่วัฒนธรรมเหล่านั้น ในทำนองที่ชาวบ้านธรรมดาๆ สามารถเข้าถึงได้ เพื่อที่พวกเขาจะได้พบกับ พระวรสารในที่ที่พวกเขาเจริญชีวิตอยู่ในวัฒนธรรมของเขาเอง และในโลกของเขา หนังสือคำสอนจะเป็นจุดอ้างอิงสำหรับการสอนคำสอนในบริบทพิเศษราวกับว่าเป็นผลแห่งกระบวนการปรับตัววัฒนธรรมเข้าสู่ความเชื่อที่ดำเนินการโดยพระศาสนจักรท้องถิ่น ดังนั้นจึงเป็นการแสดงออกซึ่งความเข้าใจของประชาชนถึงความเชื่อ รวมถึงการแสดงออกทางวัฒนธรรมที่แท้จริงของพวกเขาด้วย หนังสือคำสอนที่ใช้ในท้องถิ่นอาจเป็นไปในระดับสังฆมณฑล เขตศาสนปกครอง ภูมิภาค หรือระดับประเทศ หนังสือคำสอนที่ใช้ในสังฆมณฑลจำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบจากบิชอป ผู้นำพระศาสนจักรท้องถิ่น¹⁸ หนังสือคำสอนระดับภูมิภาค หรือระดับชาติที่ออกโดยสภาบิชอปต้องได้รับการอนุมัติจากสันตะสำนัก¹⁹
402. หนังสือคำสอนจะมีปัจจัยเด่นอยู่ 2 ประการ ที่เป็นคุณสมบัติทางการและเป็นแบบองค์ประกอบ รวมถึงการสรุปขั้นพื้นฐานของความเชื่อ หนังสือคำสอนท้องถิ่นซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการกระทำแห่งอำนาจการสอนของบิชอป ประมุขพระศาสนจักรท้องถิ่น เป็นตำราทางการของพระศาสนจักร คุณสมบัติทางการแห่งคำสอนเหล่านี้สร้างความแตกต่างเชิงคุณภาพเมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องมืออื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ในวิธีการสอนคำสอน เช่นตำราการสอนคำสอนที่ไม่เป็นทางการ คำแนะนำสำหรับครูคำสอน ยิ่งไปกว่านั้นอีกหนังสือคำสอนทุกชนิดเป็นการสรุปที่มีองค์ประกอบและขั้นพื้นฐานของความเชื่อ ซึ่งเหตุการณ์พื้นฐานและความจริงแห่งพระธรรมล้ำลึกแห่งคริสตชนถูกนำมาแสดง เป็นการรวบรวมอย่างเป็นระเบียบซึ่งเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการเผยแสดงของคริสตชนและขนบธรรมเนียมของพระศาสนจักร แต่ถูกนำเอามาจัดแต่งให้เป็นคำสอนที่คำนึงถึงสภาพที่เป็นรูปธรรมเป็นหลัก แม้ว่าสิ่งนี้จะมีความสำคัญมาก แต่ก็ยังไม่ถึงกับสูงสุด ความจริงเครื่องมือและทรัพยากรอื่นก็เป็นสิ่งจำเป็นด้วย
403. หนังสือคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิกเป็นตำราที่โดยชื่อในตัวเองก็เป็นจุดอ้างอิงสำหรับหนังสือคำสอนท้องถิ่น แม้จะมีการเชื่อมโยงกันแต่ก็อยู่ในคนละระดับ หนังสือคำสอนในระดับท้องถิ่น ซึ่งเนื้อหาต้องอิงอยู่กับหนังสือคำสอนของพระศาสนจักรยังหมายถึงมิติอื่นๆ แห่งกระบวนการสอนคำสอนด้วย การสอนต้องเป็นไปตามบริบทของท้องถิ่นโดยคำนึงถึงการปรับให้เข้ากับวัฒนธรรมของผู้เรียนคำสอนด้วย มีข้อเสนอที่ช่วยการเตรียมโครงการสอนคำสอนต่างๆ ดังนั้นจึงไม่ได้เป็นเพียงการสรุปแค่หนังสือคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก
404. หนังสือสอนคำสอนระดับท้องถิ่นต้องสอนความเชื่อโดยคำนึงถึงวัฒนธรรม ซึ่งผู้เรียนคำสอนเคารพนับถือยังมีความสำคัญที่ต้องใส่ใจต่อรูปแบบที่เป็นรูปธรรมของการดำเนินชีวิตแห่งความเชื่อในสังคมใดสังคมหนึ่ง ดังนั้นหนังสือคำสอนต้องรวมปัจจัยต่างๆ ถึง“การแสดงออกดั้งเดิมแห่งชีวิตคริสตชน การฉลองและ

18 Cf C|ID c. 775 1.

19 Cf CIC c. 775 2.

ความคิด”²⁰ ซึ่งเกิดขึ้นจากประเพณีวัฒนธรรมของตน และเป็นผลแห่งการปรับตัววัฒนธรรมในพระศาสนจักร
ท้องถิ่น หนังสือคำสอนในระดับท้องถิ่นต้องสร้างหลักประกันว่าพระธรรมล้ำลึกแห่งคริสตชนต้องนำมาสอนใน
ทำนองที่สอดคล้องกับจิตใจ และอายุของผู้เรียนคำสอน โดยคำนึงถึงประสบการณ์พื้นฐานแห่งชีวิตของเขา
และใส่ใจต่อพลวัตแห่งการเจริญเติบโตที่เหมาะสมของแต่ละคน หนังสือคำสอนจึงเป็นเครื่องมือที่เหมาะสม
ส่งเสริมการเดินทางแห่งการอบรม และเป็นการสนับสนุนครูคำสอนในศิลปะแห่งการติดตามผู้ที่มีความเชื่อ
สู่วุฒิภาวะในชีวิตคริสตชน

405. แน่นนอนนี้เป็นความคิดที่ดีสำหรับพระศาสนจักรท้องถิ่นเพราะความรับผิดชอบที่ต้องปรับตัวธรรมเข้าสู่
ความเชื่อ ในการที่จะจัดพิมพ์หนังสือคำสอนของตนเอง เป็นหน้าที่ในการไตร่ตรองเชิงอภิบาลของ
พระศาสนจักรท้องถิ่นรวมทั้งความคิดสร้างสรรค์ในการตัดสินใจว่าจะดำเนินการอย่างไรเกี่ยวกับมิติ 4 ประการ
แห่งความเชื่อคริสตชน²¹ โดยโครงสร้างเนื้อหาและแบ่งภาคส่วนไปตามกลยุทธ์พิเศษ ในรูปแบบที่ดีที่สุด
ที่จะช่วยให้เด็ก ๆ สามารถเจริญเติบโตขึ้นโดยยอมรับและพัฒนาขึ้นในความเชื่อ ต้องใช้การพิจารณาลักษณะ
เดียวกันนี้เกี่ยวกับหนทางต่างๆ ที่สารแห่งความเชื่อจะถูกนำมาแสดงและเครื่องมือที่จะนำมาใช้ด้วย

406. ในการประกาศพระวรสารแบบใหม่ ณ เวลานี้ พระจิตทรงเรียกร้องคริสตชนให้ต้องมีความกล้าหาญ เพื่อที่จะ
“พบเครื่องหมายใหม่และสัญลักษณ์ใหม่ เลือดใหม่ที่จะรับและประกาศพระวาจา”²² ด้วยการรับรู้อย่างดีว่า
“พระเยซูคริสต์ทรงเป็น ‘ชาวดีนินันดร’ (วว 14:6) พระองค์ทรง ‘เหมือนเดิมเสมอ ทั้งอดีต ปัจจุบัน และตลอดไป’
(ฮบ 13:8) ทว่าความมั่งคั่งและความงามของพระองค์ไม่มีที่สิ้นสุด พระองค์ทรงหนุ่มแน่นและเป็นบ่อเกิด
แห่งความใหม่เสมอ...ทุกครั้งที่พวกเราพยายามหันกลับไปยังต้นกำเนิดเพื่อที่จะพบกับความใหม่แห่งพระวรสาร
หนทางใหม่ที่จะลุกขึ้นยืน หนทางใหม่แห่งความคิดสร้างสรรค์ด้วยการแสดงออกในวิธีต่างๆ เป็นเครื่องหมาย
ที่ชัดเจน และเป็นคำพูดที่คล่องแคล่วพร้อมด้วยความหมายสำหรับโลกในทุกวันนี้”²³

20 CT 53.

21 On the four dimensions of Christian life, cf nn. 79-87 (Tasks of catechesis) and no. 189 (Sources and structure of the *Catechism*) of the present Director. Some catechisms have a Trinitarian structure or are configured according to the events of salvation history or according to a biblical or theological theme (e.g. Covenant, Kingdom of God...). Others are set up according to the theological virtues or on the basis of the seasons of the liturgical year. Still others are divided according to the great questions of meaning, the stages of human and spiritual growth, or particular situations in the lives of the participants.

22 EG 167.

23 EG 11.

คำแนะนำเพื่อที่จะได้รับการอนุมัติหนังสือคำสอนและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการสอนคำสอนจากสันตะสำนัก

407. กระบวนการในการรับการอนุมัติจากสันตะสำนัก เป็นการรับใช้ซึ่งกันและกันระหว่างพระศาสนจักรท้องถิ่นกับพระศาสนจักรสากล ในมุมมองหนึ่ง นี่เป็นการเปิดโอกาสให้สันตะสำนักที่จะเสนอและตั้งข้อสังเกตซึ่งในการตัดสินใจพัฒนาคุณภาพเกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือคำสอน และการอนุญาตอื่นๆ ที่พระศาสนจักรท้องถิ่นต้องชี้แจง และให้เหตุผลต่อสันตะสำนักเกี่ยวกับเนื้อหาของคำสอนและลักษณะพิเศษของแต่ละท้องถิ่นที่ “การเห็นด้วยอันก่อนของสันตะสำนัก ที่จำเป็นสำหรับหนังสือคำสอนที่ออกจากสภาบิชอปหมายความว่า เอกสารเหล่านี้ที่พระศาสนจักรสากลในบริบทของสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ประกาศและถ่ายทอดพระวรสาร และทำ ‘กำเนิดพระศาสนจักรท้องถิ่นด้วยการแสดงตนในวัฒนธรรมเหล่านั้น’ การอนุมัติหนังสือคำสอนเป็นการยอมรับความจริงที่ว่า นี่เป็นตำราของพระศาสนจักรสากลสำหรับวัฒนธรรมและสถานการณ์จำเพาะ”²⁴

408. ด้วยสมณลิขิตชื่อ “*Fides per doctrinam*” ความรับผิดชอบสำหรับการสอนคำสอนถูกมอบให้กับ *สมณสภาเพื่อส่งเสริมการประกาศพระวรสารใหม่* ซึ่งจะเป็นผู้ให้อนุญาตแห่งสันตะสำนักสำหรับหนังสือคำสอนและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการสอนคำสอน การอนุมัติของสันตะสำนักเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับตำราต่อไปนี้:

- หนังสือคำสอนแห่งชาติ
- คู่มือการสอนคำสอนแห่งชาติหรือคำแนะนำอื่นที่มีคุณค่าดุจตำราที่ใกล้เคียงกัน
- หนังสือคำสอนและคู่มือ ระดับภูมิภาค
- การแปลหนังสือคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิกเป็นภาษาท้องถิ่น ภาษาพื้นเมือง
- ตำราวิชาการระดับชาติในภูมิภาคซึ่งคำสอนของศาสนาคาทอลิกมีคุณค่าด้านคำสอนหรือที่ซึ่งตำรา ดังกล่าวถูกนำมาใช้ในการสอนคำสอน

---

24 GDC 285.